

Deventer, 18 april 2021.

Geachte leden van de gemeenteraad van Deventer,

Hierbij willen wij u via onderstaande tekst zo volledig mogelijk informeren over de historie betreffende de plannen rond de plaatsing van windturbines in onze gemeente. Tevens willen wij u meenemen in een aantal opmerkelijke bevindingen omtrent de democratische procesvoering en de verschillende belangen.

De schijn tegen?

Of is het eigenlijk: de wind tegen? Wellicht wel veel toepasselijker in dit geval. Zijn dit puzzelstukjes die bij elkaar opgeteld een beeld schetsen van een doel, waarna bewijslast erbij gezocht is? Is participatie een mooi woord voor informeren, waarbij betrokkenen die voordeel hebben van bepaalde plannen wel aan de ontwerptafel zitten, maar de burger niet? Waar hebben wij het precies over? Is de gemeente Deventer altijd al van plan geweest windturbines langs de A1 te plaatsen? Is er ooit overwogen om ook andere gebieden aan te wijzen? Is de gemeente van plan geweest een zodanig participatietraject te doorlopen, dat dit gezien zou worden als informeren om de meeste tegenstand weg te nemen? Hebben alleen mensen met een belang in windenergie aan de ontwerptafel gezeten? Hebben we hier in Colmschate e.o. ooit echt een kans gehad?

Turbines langs de A1 lijken altijd al het plan te zijn geweest

Eenvoudig zoekwerk levert op dat locaties langs de A1 altijd al het plan geweest schijnen te zijn. Zo wordt in maart 2017 door GroenLinks een [initiatiefvoorstel](#) gedaan – met een positief besluit tot gevolg in mei 2017 – om een verkennend onderzoek uit te laten voeren naar de mogelijkheden het windpark Kloosterlanden uit te breiden. De resultaten van dit onderzoek komen in maart 2018 beschikbaar via [onderzoek windverkenning](#). In de bijbehorende [raadsmededeling](#) wordt direct vermeld dat in 2004 twee gebieden zijn aangewezen. Uit de [stukken](#) van destijds blijkt dat het hier het toekomstige A1 bedrijvenpark en Kloosterlanden betreft. In januari 2019 is eindelijk het verkennende onderzoek uit 2018 besproken, maar klaarblijkelijk is hier niets mee gedaan. In februari 2019 wordt er een [motie](#) ingediend en een vervolg op de windverkenning [besproken](#). In de motie gaat het o.a. over de mogelijkheid van plaatsing van windmolens op het A1 bedrijvenpark. In een [concept “Energieplan” uit september 2019](#) wordt geschreven dat er een plan van aanpak gemaakt moet worden waarin wordt beschreven hoe de voorbereiding van de plaatsing van drie windmolens wordt uitgevoerd en “hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan locaties langs de A1”. In een [raadsvergadering in december 2019](#) wordt letterlijk gezegd: “De A1 en de A50 als dragers, daar gebeurt het, en in de rest van het gebied rust”. Daarmee lijkt de gezondheid en het welzijn van de bewoners van Colmschate e.o. te worden opgeofferd.

Wordt participatie hier gedegradeerd tot acceptatie?

Het is interessant om in verschillende openbare documenten te lezen hoe er wordt gekeken naar participatie onder inwoners in windenergieprojecten. Er lijkt al voorgesorteerd te worden op tegenstand door de gemeente, na de ervaringen met de inwoners betreffende de huidige Kloosterlanden windmolens. In het [initiatiefvoorstel](#) uit 2017 wordt aangegeven dat nu de molens er eenmaal staan, 70% van de Deventenaren zeer positief zijn over de windmolens langs de A1 ([peiling](#) uit december 2016). Wij vragen ons echter af of dit slechts de inwoners in Deventer zijn die in het gebied wonen en werken, of dat dit een peiling is onder alle inwoners van de gemeente Deventer. In kleine letters in de voetnoot is overigens te lezen dat in Epse de inwoners een heel andere mening zijn toegedaan, 50% is negatief of zelfs zeer negatief. Dat ook enkelen leden van de Raad deze twijfels hebben over de representativiteit van het Digipanel, blijkt uit de [notulen](#) van de raadsvergadering waarin het initiatiefvoorstel wordt besproken. Wel positief is genoemd dat de gemeente in maart 2018 is [geadviseerd](#) over participatie door Pondera. Hierin wordt besproken dat zowel proces- als projectparticipatie van belang zijn om meer draagvlak te verkrijgen voor windenergie in Deventer. Tijdens een [vergadering in januari 2019](#) blijkt participatie en draagvlak ook in de gemeentelijke kamers onderwerp van een levendige discussie te zijn geweest. In het definitieve Energieplan is participatie uiteindelijk het ‘probleem’ geworden van eventuele initiatiefnemers die moeten motiveren wat zij hebben gedaan om draagvlak te vergroten. Ook wordt aangegeven dat “100%

draagvlak” geen strikte randvoorwaarde is voor het doorgaan van energieprojecten. Uitleggen hoe om te gaan met de weerstand vanuit de bewoners schijnt dan wel te moeten worden geagendeerd. Wij vinden dat het lijkt alsof de mondigheid van de burger wordt gemarginaliseerd als een verplicht te nemen hobbel op weg naar besluitvorming.

Wat is de rol van Energie Coöperaties?

Kijkend in de tijdlijn is terug te vinden dat er met het [MKB is gesproken](#) en dat er ook een [inspraakmoment](#) is geweest van de Deventer Energie Coöperatie (DEC). Beide partijen hebben inspraak gehad in het concept “Energieplan”, waarbij DEC zelfs aangegeven heeft expert te zijn in participatie. Voor alle duidelijkheid: om te participeren in windprojecten van DEC moet men aandelen kopen. Participatie vraagt dus, volgens DEC, om een investering van de inwoners!

Het betrekken van de Deventer Energie Coöperatie schijnt niet heel verwonderlijk: in de nieuwsberichten op de website van [deventerenergie.nl](#) zijn diverse berichten te vinden over deze connectie met de gemeente Deventer. DEC blijkt het duurzaamheidscentrum in het gemeentehuis te bestieren: een van de bestuursleden lijkt fervent voorstander van windenergie te zijn. Samen met de verantwoordelijke wethouder is hij op enkele bijeenkomsten in 2019 spreker geweest. Bovendien blijkt hij ook berekeningen gemaakt te hebben, die als bron worden gebruikt in de RES West-Overijssel welke zijn overgenomen door de [gemeente Deventer](#). DEC meldt in [mei 2020](#) op de website ook dat zij ‘participeren’ in de RES. De plannen zijn nog in de maak, maar de DEC spreekt in haar folder, om leden te werven, dan al over [nieuwe windmolens](#) langs de A1. Dit is opmerkelijk, zeker wanneer men bedenkt dat hierover nog een besluit door de Raad moet volgen. Hiermee lijkt een voorschot te worden genomen op de democratische besluitvorming.

Eveneens opmerkelijk vinden wij dat de door gemeente Deventer aangestelde programmamanager, de heer O. Hettinga, bestuurslid van Energierijk Voorst en projectleider van [Ijsselwind](#) is. Ijsselwind is een project om windmolens te realiseren. Het betreft een samenwerking met o.a. LochemEnergie en ZutphenEnergie. Wij vinden het interessant om te weten dat deze organisaties ook een relatie onderhouden met DEC, de Deventer Energie Coöperatie. Op de [website van DEC](#) is te vinden dat de organisaties gezamenlijk een plan willen indienen om langs de A1 – van Apeldoorn tot Twente – een energielandschap vorm te willen geven. Het heeft er alle schijn van dat deze programmamanager zich niet bepaald gedraagt als ‘Zwitserland’ in de plannen van de gemeente Deventer. Wij zijn dan ook van mening dat de schijn van belangenverstrengeling hier op de loer ligt.

Wij hopen u als lid van de gemeenteraad van Deventer voldoende en volledig te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Namens het bestuur van Stichting DeventerWint,
Renske Zieverink

Stuurgroep: Ed Hulshof, Bart Smit, Vincent Völkers en Renske Zieverink
E-mail: info@deventerwint.nl
Website: www.deventerwint.nl

*Samen voor een duurzame en gezonde leefomgeving.
Wij denken graag mee, waardoor DeventerWint.*

Genoemde bronnen

Turbines langs de A1

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/5042488/1#search=%22wind%22>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/modules/8/Ontvangen%20van%20B%26W/443175#search=%22wind%22>

https://deventer.raadsinformatie.nl/document/6323191/1/DINDAG_ACHTER_INLOG_2018-03-27_565_Memo_advies_communicatie_en_participatie

https://deventer.raadsinformatie.nl/document/6323192/1/DINSDAG_ACHTER_INLOG_2018-03-27_565_Rapport_verkenning_wind_Deventer_incl_Bijlage

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/6323189/3/DINSDAG%20ACHTER%20INLOG%202018-03-27%20565%20Raadsmededeling%20Onderzoek%20windverkenning>

<https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p27/p2704/2704-005beleidsplan.pdf>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/7356834/3#search=%22wind%22>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/7395460/1#search=%22wind%22>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/8197923/1>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/8281117/1>

Participatie en acceptatie

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/5042488/1#search=%22wind%22>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/5042486/1#search=%22wind%22>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/5145685/1#search=%22wind%22>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/6323191/1#search=%22wind%22>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/7299777/1#search=%22wind%22>

Rol van Energie Coöperaties

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/8355661/1#search=%22wind%22>

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/8281117/1#search=%22wind%22>

<https://deventerenergie.nl>

<https://adviesraden.deventer.nl/adviesraad-natuur-en-milieu/adviezen-van-de-adviesraad-natuur-en-milieu/2019/10/19/advies-contouren-energieplan-25-juni-2019>

<https://www.deventerenergie.nl/actueel/560-rol-deventer-energie-coöperatie-in-regionale-energie-strategie>

https://www.deventerenergie.nl/images/Communicatiemiddelen/Folder_lid_worden_2020.pdf

<https://www.energieschiedst.nl/ijsselwind/>

<https://www.deventerenergie.nl/actueel/434-samenwerking-met-andere-coöperaties>

Overige interessante inzichten

Aantreden bestuurders januari 2018 inclusief Guido Bakema

<https://www.deventerenergie.nl/actueel/247-bestuursleden-nieuw-aangetreden>

April 2019 Lezing geweest en er zou ruimte zijn voor 22 windmolens in Deventer

<https://www.deventerenergie.nl/actueel/417-lezing-over-deventer-windenergie-en-het-klimaatakkoord>

Met Verhaar op werkbezoek 10 mei 2019 <https://www.deventerenergie.nl/actueel/435-met-de-gemeente-op-werkbezoek>

Juni 2019 verwijzing naar berekening Guido Bakema <https://adviesraden.deventer.nl/adviesraad-natuur-en-milieu/adviezen-van-de-adviesraad-natuur-en-milieu/2019/10/19/advies-contouren-energieplan-25-juni-2019>

OP 23-12-2019 A1 en A50 als dragers, daar gebeurt het, en in de rest van het gebied rust. Dan krijg je draagvlak voor wat nodig is (besproken tijdens raadsvergadering op 23-12-2019)

<https://www.deventerenergie.nl/actueel/502-energieplan-deventer-2-0-doelen-voor-2022-en-doorkijken-naar-2030> en <https://deventer.raadsinformatie.nl/document/8281117/1>

Onderstaande is te vinden via <https://deventer.raadsinformatie.nl/document/8197923/1> op pagina 22, en gevonden via nieuwsbericht hierboven – **dat is voordat het Pondera rapport is opgesteld?!**

Er wordt in eerste instantie een plan van aanpak gemaakt waarin precies beschreven staat hoe de voorbereiding van de plaatsing van drie windmolens wordt uitgevoerd en welke kosten daarmee gemoeid zijn. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan locaties langs de A1. Andere plekken zijn echter niet op voorhand uitgesloten. Op basis van dit plan van aanpak zal de raad moeten besluiten om de voorbereiding te starten. Een belangrijk onderdeel van dit plan wordt gevormd door een beleidskader voor participatie van inwoners, zowel financieel als procedureel.

<https://www.deventerenergie.nl/actueel/516-voortgang-energievisie-bij-de-gemeente>

In de folder voor lid worden wordt gesproken over nieuwe windmolens

https://www.deventerenergie.nl/images/Communicatiemiddelen/Folder_lid_worden_2020.pdf

<https://www.deventerenergie.nl/actueel/560-rol-deventer-energie-coöperatie-in-regionale-energie-strategie>

Op pagina 22 wordt ook in het definitieve plan gesproken over locatie langs de A1

https://www.deventerenergie.nl/images/Wind/Energieplan_Deventer.pdf

Lid worden van de projectgroep 'Wind langs de A1' <https://www.deventerenergie.nl/actueel/615-wind-langs-de-a1>

Onderstaande is te vinden in het definitieve plan

Brede maatschappelijke acceptatie of draagvlak is belangrijk en daarom moet bij elk energieproject door initiatiefnemers deugdelijk gemotiveerd worden wat er is gedaan om het draagvlak te vergroten en welke kansen zijn geboden voor participatie. Uiteindelijk is 100% draagvlak geen strikte randvoorwaarde voor het doorgaan van energieprojecten. Daarvoor is het belang van de energietransitie te groot. We zullen wel moeten uitleggen en verantwoorden hoe we met deze weerstand omgaan bij het maken van keuzes.

<https://deventer.raadsinformatie.nl/bijeenkomst/626915/Raadstafel%2015-05-2019>

2017: <https://deventer.raadsinformatie.nl/document/5920030/1#search=%22wind%22>

Nov 2018: visiedocument – plek voor windmolens langs de A1

<https://deventer.raadsinformatie.nl/document/7127193/1#search=%22wind%22>